

UŠLJIVOST GLAVE- PEDICULOSIS CAPITIS

Ušljivost glave rasprostranjena je širom svijeta.

Njezina pojavnost ne ovisi o socijalnom statusu (pojavljuje se u bogatim i siromašnim sredinama) niti ovisi o higijenskim navikama pojedinca (svakodnevno pranje kose ne štiti od pojave ušljivosti).

Ušljivost se najčešće pojavljuje u djece predškolske i školske dobi te njihovim bliskim kontaktima.

Ušljivost je neugodna, ali uš glave je bezopasan nametnik i ne prenosi nikakve bolesti.

Uš glave je parazit / nametnik veličine 2-3 mm, sive do smeđe boje,

Živi isključivo na vlasištu čovjeka. Nema ih u zemlji ni u vodi niti na kućnim ljubimcima.

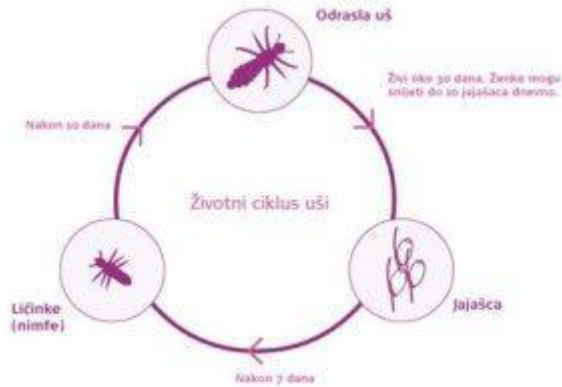
Uš glave se hrani malim obrocima krvi do kojih dolazi bezbolnim ubodima u kožu vlasišta pri čemu u ubodnu ranicu unese slinu te dolazi do iritacije i izrazitog svrbeža vlasišta.

Češkanjem vlasišta mogu nastati inficirane ranice.

Odrasla ženka uši može živjeti 1-2 mjeseca, a dnevno izleže do 10 jajašaca/gnjida.

Gnjide su voštane strukture, bjeličasto-sjajne, čvrsto zalijepljene uz vlas.

Živa uš izvan vlasišta može preživjeti 2-3 dana dok gnjida preživljava i do mjesec dana, no razvojni procesi u gnjidi su zaustavljeni (nedostaje temperatura tijela) te se iz nje neće izleći mlada uš/nimfa.

KAKO SE PRENOSE UŠI?

Uši se prenose izravnim dodirnom glavom o glavu sa osobom koja ima uši, korištenjem zajedničkih češljeva/četki, kapa, marama, ručnika, jastuka, kaciga, kopči za kosu i sl.

Uši ne skaču s čovjeka na čovjeka, ne prenose sa kućnog ljubimca niti preko bazenske vode. Uši samovoljno ne napuštaju vlasništvo jer im je za preživljavanje nužna temperatura, vlaga i obroci krvi.

KAKO PREPOZNATI UŠLJIVOST GLAVE ?

Uporan svrbež glave ukazuje na moguću ušljivost. Detaljnim pregledom vlasništva mogu se uočiti uši koje se brzo kreću ili se nailazi na gnjide, osobito u području zatiljka i iza ušiju. Gnjide se za razliku od peruti teško odstranjuju.

KAKO SE RIJEŠITI UŠLJIVOSTI?

Pristup suzbijanju ušljivosti (individualni ili kolektivni) ovisi o veličini infestacije (broju ušljivih osoba).

1. Na tržištu postoji više vrsta medicinskih pripravaka protiv ušiju. Prije upotrebe nužno je proučiti upute proizvođača.
2. Oprati kosu šamponom protiv ušiju.
3. Kosu češljati gustim češljem (češalj može biti umočen u otopinu octa ili limuna i vode).
4. Ručno skidati gnjide (temeljito).
5. Postupak pranja ponoviti 2x u prvom tjednu i nakon toga 1x tjedno tako dugo dok na vlasništvu više ne budu viđene gnjide ili žive uši.
6. I nadalje barem 1x tjedno pregledavati vlasništvo.
7. Postupak se preporuča provesti kod svih članova obitelji / kolektiva (istovremeno).
8. Oprati i prokuhati četke i češljeve (na temperaturi 60 st. C barem 10 minuta).
9. Promijeniti posteljinu, oprati kape i šalove (na temperaturi 60 st. C).
10. Ako se postupak depedikulacije provodi temeljito šišanje kose nije preporučeno.

Nakon uspješno provedenog postupka depedikulacije dijete se može vratiti u kolektiv.

Ušljivost nije sramota. Suzbijanje ušljivosti težak je posao koji zahtijeva suradnju svih odgovornih osoba (roditelja, odgojitelja, učitelja, profesora, liječnika...)

Pripremila: Suzana Tarandek Strnad, dr. med. spec. epidemiolog

